

Хмельницька обласна рада
Хмельницький університет управління та права

ПОГОДЖЕНО:

Голова Національного агентства
України з питань державної служби

К.О. Ващенко
«31» березня 2017 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішення вченої ради університету
27 березня 2017 р., протокол № 12

О.М. Омельчук
27 березня 2017 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
короткотермінового семінару
для державних службовців
і посадових осіб місцевого самоврядування
з питань запобігання корупції

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма короткострокового семінару для державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання корупції розроблена кафедрою публічного управління та адміністрування і кафедрою конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права відповідно до Закону України від 14 листопада 2014 року №1699-VII «Про засади державної антикорупційної політики в Україні», Постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 265 «Про затвердження Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015-2017 роки», розпорядження Кабінету Міністрів України «Про підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання і протидії проявам корупції на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування» від 6 липня 2011 року №642-р, та за вимогами наказів Національного агентства України з питань державної служби від 4 листопада 2011 року №49 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо розробки програм тематичних постійно діючих і короткострокових семінарів, тренінгів, спеціалізованих короткострокових навчальних курсів» та від 27 березня 2014 року № 40 «Про затвердження Порядку організації підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання і протидії корупції».

Актуальність і значення професійної програми: підвищення у державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування рівня знань антикорупційного законодавства та законодавства з питань публічної служби з метою формування у них здатності відповідально і компетентно виконувати управлінські функції, що сприятиме запобіганню проявам корупції і відновленню у суспільстві довіри до влади та зростанню економічного потенціалу держави.

Категорія слухачів: державні службовців та посадові особи місцевого самоврядування.

Мета спеціалізованих курсів:

- засвоєння знань законодавства з питань запобігання корупції та реалізації антикорупційної політики в Україні;
- підвищення рівня знань законодавства України в сфері державної служби та служби в органах місцевого самоврядування;
- розвиток системи знань і умінь, які забезпечують здатність запобігати виникненню корупційних діянь, протидіяти проявам корупції і усувати наслідки правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Програму семінару розроблено з урахуванням результатів вивчення навчальних потреб та інтересів державних службовців і посадових осіб місцевого

самоврядування відповідно до вимог нормативно-правових актів, які регламентують питання державної служби та служби в органах місцевого самоврядування. Програма передбачає засвоєння питань реалізації антикорупційної політики в органах державної влади та органах місцевого самоврядування на основі опрацювання відповідних законодавчих і нормативно-правових актів, наукових праць, навчальної літератури та матеріалів періодичних видань.

У результаті опрацювання навчальних матеріалів семінару слухачі повинні **знати:**

- основи діючого законодавства в сфері державної служби та служби в органах місцевого самоврядування;
- сутність державної антикорупційної політики України;
- нормативно-правове забезпечення боротьби з корупцією в Україні;
- механізми запобігання корупції в органах державної влади та місцевого самоврядування;
- відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків;
- етичні засади діяльності державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування;
- шляхи запобігання й врегулювання конфлікту інтересів у професійній діяльності державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування;
- досвід зарубіжних країн у здійсненні заходів щодо боротьби з корупцією;

уміти:

- організувати заходи щодо недопущення виникнення корупції в ході професійної діяльності, виявлення фактів корупційних діянь, усунення наслідків правопорушень, пов'язаних з корупцією;
- організувати та здійснювати контроль в органах державної влади та місцевого самоврядування за дотриманням антикорупційного законодавства;
- налагоджувати зв'язки з громадськістю та засобами масової інформації з метою запобігання та протидії корупції.

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРУ

№ п/п	Тема	Всього навчальних годин/ кредити ЄКТС
1.	Тема 1. Антикорупційне законодавство України. Формування та реалізація антикорупційної політики в Україні.	2 год./ 0,066
2.	Тема 2. Законодавство України у сфері державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.	2 год./ 0,066
3.	Тема 3. Зарубіжний досвід в сфері запобігання і протидії корупції.	2 год./ 0,066
4.	Тема 4. Особливості застосування норм антикорупційного законодавства. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків.	2 год./0,066
5.	Самостійна робота.	2 год./0,066
	Всього	10 год./ (0,33)

III. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Тема 1. Антикорупційне законодавство України. Формування та реалізація антикорупційної політики в Україні.

При вивченні зазначеної теми буде розглянуто питання: сутність та особливості запобігання і протидії корупції; терміни та поняття антикорупційного законодавства; аналіз нормативно-правових актів у сфері запобігання і протидії корупції (Конституція України; Конвенція ООН проти корупції (ратифікована Законом України від 18 жовтня 2006 року № 251-V); Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (ратифікована Законом України від 16 березня 2005 року № 2476-IV); Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (ратифікована Законом України від 18 жовтня 2006 року № 252-V); Додатковий протокол до Кримінальної конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією (ратифікований Законом України від 18 жовтня 2006 року № 253-V); Кримінальний кодекс України; Кодекс України про адміністративні правопорушення; Закон України «Про запобігання корупції»; Закон України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки»; Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України»; Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів»; Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо відповідальності за корупційні правопорушення»; Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації державної

антикорупційної політики»; Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері державної антикорупційної політики у зв'язку з виконанням Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України» та інші); антикорупційна політика як природна функція держави; пріоритети формування та реалізації державної антикорупційної політики в Україні; Антикорупційна стратегія.

Тема 2. Законодавство України у сфері державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.

При вивченні зазначеної теми буде розглянуто питання: аналіз Законів України «Про державну службу», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про службу в органах місцевого самоврядування» та інших нормативно-правових актів, що мають вплив на діяльність публічних службовців в Україні. Реформування державної служби.

Тема 3. Зарубіжний досвід в сфері запобігання і протидії корупції.

При вивченні зазначеної теми буде розглянуто питання: аналіз досвіду зарубіжних держав в сфері запобігання і протидії корупції (США, Франція, Німеччина, Сінгапур, Південна Корея, Китай та інші); адаптація національного законодавства в сфері запобігання і протидії корупції в контексті Європейської інтеграції України.

Тема 4. Особливості застосування норм антикорупційного законодавства. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків.

При вивченні зазначеної теми буде розглянуто питання: аналіз функцій та повноважень спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції; запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням; аналіз антикорупційних обмежень. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; правила етичної поведінки; антикорупційна експертиза; порядок проведення спеціальної перевірки; підстави і порядок здійснення адміністративних дій у справах виявлення наявності корупції або інших правопорушень (кримінальних, адміністративних, цивільно-правових, дисциплінарних); зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень; види відповідальності за корупційні правопорушення; адміністративна та кримінальна відповідальність за корупційні діяння; особливості звільнення з роботи осіб, які вчинили корупційні правопорушення.

IV. КОНТРОЛЬ НАВЧАННЯ

Контроль успішності засвоєннями слухачами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом комплексного тестування.

V. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Відповідальність за корупційні діяння, правові засади відшкодування збитків, завданих внаслідок їх вчинення : навч.-метод. матеріали / Ю.В. Баскакова, В. М. Гаврилюк, П. В. Качанова, Г. О. Усатий ; упоряд. О. В. Жур. – К. : НАДУ, 2013. – 108 с.
3. Додатковий протокол до Кримінальної конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією (ратифікований Законом України від 18 жовтня 2006 року № 253-V) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_172
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=80731-10>
5. Конвенція ООН проти корупції (ратифікована Законом України від 18 жовтня 2006 року № 251-V) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_c16
6. Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (ратифікована Законом України від 18 жовтня 2006 року № 252-V) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_101
7. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
8. Методичні рекомендації з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб, затверджені рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 14 липня 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nazk.gov.ua/metodychni-rekomendaciyi>
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері державної антикорупційної політики у зв'язку з виконанням Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України: Закон України від 13 травня 2014 року № 1261-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1261-18>
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів: Закон України

- від 14 жовтня 2014 року № 1701-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1701-18>
11. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року // Офіційний вісник України. – 2016. – №3. – Ст.149.
12. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page>
13. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1699-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1699-18>.
14. Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Генеральної прокуратури України: наказ Генеральної прокуратури України від 12 квітня 2016 року №149 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.cct.com.ua/2016/12.04.2016_149.htm
15. Про затвердження Порядку проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: рішення НАЗК від 10.02.2017 № 56 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0201-17>
16. Про затвердження Порядку проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком, і внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України: постанова КМУ від 25 березня 2015 р. № 171 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/171-2015-%D0%BF>
17. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
18. Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Закон України від 10.11.2015 № 772-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/772-19>
19. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>
20. Про Національну раду з питань антикорупційної політики: Указ Президента України від 14.10.2014 № 808/2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/808/2014>

21. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
22. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 року № 2493-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
23. Про функціонування Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: рішення НАЗК від 10.06.2016 року № 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0959-16>
24. Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (ратифікована Законом України від 16 березня 2005 року № 2476-IV) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_102

Розглянуто та схвалено:

Протокол засідання кафедри публічного управління та адміністрування від 16 березня 2017 р. № 8.

Протокол засідання кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права від 6 березня 2017 р. №10.